

Upute za izradu i ocjenjivanje seminarskoga rada na Studiju psihologije Sveučilišta u Mostaru

I. Cilj pisanja seminarskog rada

Cilj izrade seminarskog rada je dokazati sposobnost studenta/ica da samostalno obradi teoretske i praktične probleme iz područja psihologije ili nekog specifičnog područja iz predmeta koji student pohađa. Svrha je prvenstveno proširivanje i produbljivanje znanja iz sadržaja nastavnog predmeta, ali i stjecanja iskustva u pisanju radova.

Radovi ne trebaju predstavljati originalno znanstveno dostignuće nego pokazati:

- sposobnost pronalaženja znanstvene i stručne literature,
- sposobnost analitičkog čitanja teksta
- sposobnost kritičkog osvrta na teorije, rezultate i metodologiju u ranije objavljenim istraživanjima
- sposobnost primjene određene teorije
- sposobnost akademskog pisanja
- sposobnost pravilnog citiranja tekstova
- sposobnost pripreme prezentacije i izlaganja problematike.

II. Izbor teme seminarskog rada

Seminarski rad predstavlja samostalni studenta/ice u kojem se obrađuje samostalno odabrana ili zadana tema od strane predmetnog nastavnika. Seminarski rad mogu prijaviti i pisati dva studenta zajedno, osim u nekim iznimnim slučajevima (kada se npr. radi o nekom radu istraživačkog projekta i kada to izričito predmetni nastavnik dozvoli).

Tema rada može biti teoretska ili praktična. Tema seminarskoga rada izabire se s popisa ponuđenih tema ili je određuje predmetni nastavnik. Zadatak studenta je samostalna pretraga literature, dužnost predmetnog nastavnika nije pronalaženje literature studentima. Osnovna literatura je navedena u syllabusu kolegija, a za ostatak literature student pretražuje online baze radova i knjižnicu fakulteta.

III. Odredbe o prijavi i predaji pisane verzije seminarskog rada i usmene prezentacije

U slučaju kada se seminari izvode svakog tjedna, dužnost studenta i nastavnika je:

- najkasnije tjedan dana prije izvođenja seminara poslati napisan rad te pismenu i usmenu prezentaciju rada. U tih tjedan dana predmetni nastavnik pregledava jednom rad i šalje studentu povratne informacije elektronskim putem. Student završnu verziju šalje najkasnije 3 dana prije izlaganja. Naslov dokumenta koji se šalje predmetnom nastavniku treba sadržavati prezime studenta i naslov teme seminarskog rada (Prezime_Tema seminarskog rada)
- ako student ne pošalje seminarski rad tjedan ranije, ali ga pošalje tri dana prije izlaganja predmetni nastavnik ne ispravlja primljenu verziju rada, nego primljenu verziju ocjenjuje
- ako student ne pošalje seminarski rad tri dana ranije, ili rad uopće ne pošalje do termina izlaganja, student gubi pravo na potpis i izlazak na ispit

U slučaju kada se seminari izvode nakon održavanja svih predavanja, dužnost studenta i nastavnika je:

- nastavnik je dužan na uvodnom predavanju odrediti datum do kojeg studenti trebaju poslati rad te drugi datum do kojeg studenti trebaju izvršiti korekcije
- ako student pošalje seminarski rad do prvog roka predmetni nastavnik mu jednom ispravlja rad i ocjenjuje završnu verziju rada, ako je završna verzija poslana do drugog roka
- ukoliko student ne pošalje seminarski rad do prvog roka, ali ga pošalje do drugog roka, predmetni nastavnik ne ispravlja primljeni rad, nego rad odmah ocjenjuje
- ako student seminarski rad ne pošalje do drugog roka gubi pravo na potpis i izlazak na ispit u tekućoj akademskoj godini
- ako je predmetni nastavnik poslao studentu ispravljenju verziju seminarskog rada, ali student u predviđenom roku nije izvršio korekcije predmetni nastavnik ocjenjuje nekorigitiranu verziju seminarskog rada.

IV. Metodologija izrade pisanog seminarskog rada i usmene prezentacije

Seminarski rad se sastoji od sljedećih elemenata:

1. Naslovne stranice
2. Sažetka
3. Sadržaja
4. Uvoda
5. Razradbe teme
6. Zaključaka
7. Popisa izvora i literature
8. Popisa priloga (ako postoje).

U daljnjem su tekstu sastavnice seminarskog rada detaljnije objašnjene.

Naslov rada

Na naslovnici seminarskog rada ispisuju se sljedeći podatci:

- a) Sveučilište u Mostaru, Filozofski fakultet, naziv studija
- b) naslov teme seminarskog rada,
- c) ime i prezime studenta, ime i prezime nositelja kolegija
- d) mjesto, mjesec i godina.

Primjer naslovne stranice može se vidjeti u prilogu.

Sažetak

Sažetak seminarskog rada treba ukratko sadržavati opis teme, glavno pitanje na kojem se pokušalo odgovoriti u seminarskom radu, odgovor na glavno pitanje i glavne zaključke. U sažetku se ne smiju koristiti iste formulacije rečenice kao u ostatku rada. Sažetak se sastoji od jednog poglavlja teksta i može sadržavati maksimalno 150 riječi. Iako se nalazi na samom početku, sažetak se obično piše zadnji, nakon što je ostatak rada završen. Broj stranica se počinje numerirati od sažetka, dakle, sažetak se nalazi na prvoj numeriranoj stranici dokumenta.

Sadržaj

Sadržaj seminarskog rada sastoji se od brojčano označenih naslova i podnaslova pojedinih poglavlja i potpoglavlja, s pripadajućim početnim brojevima stranica. Sadržaj se umeće u dokument. Naslovi i podnaslovi u seminarskom radu se ne numeriraju.

Uvod

Uvod treba iznositi 2 kartice teksta. U jasno strukturiranim rečenicama, student treba objasniti što osobu koja čita očekuje u ostatku rada. U uvodu se treba razjasniti:

- Koja je tema rada i koje je glavno pitanje na koje će se pokušati odgovoriti u radu (npr. *„Tema ovog rada je odnos percepcije vremena i kognitivnog opterećenja. Glavno pitanje koje se postavlja kada se promatra odnos točnosti percepcije vremena i kognitivnog opterećenja je može li točnost percepcije vremena biti mjera kognitivnog opterećenja...“*)
- Zašto je tema važna (npr. *„Budući da još uvijek ne postoji objektivna mjera kognitivnog opterećenja, važno je ispitati može li točnost procjene vremenskih intervala poslužiti svrsi.“*)
- S kojih aspekata je tema proučavana (npr. *„Bit će predstavljen povijesni pregled radova koji su se bavili ovom tematikom,“* ili *„Bit će predstavljeni modeli koji pokušavaju pružiti biološku osnovu...“*)
- Na što je stavljen glavni fokus (npr. *„Glavni fokus je na teoriji vrata pažnje koja čini se objašnjava sve posebnosti percepcije vremena“*)
- Kako se planira odgovoriti na glavno pitanje (npr. *„Kroz ovaj rad proučit će se rezultati svih dosadašnjih istraživanja, kao i nedostaci istih, da bi se pokušalo odgovoriti na zadano pitanje...“*).

U uvodu se ne odgovara na glavno pitanje! Nakon uvoda razrada teme počinje na novoj stranici. Uvod ne može sadržavati reference, autor uvod piše svojim riječima. Uvod uz navedeno ne može sadržavati ni ilustracije i tablice.

Razradba teme

U razradbi teme se navode teorijski radovi i empirijska istraživanja koja se bave predmetom seminarskog rada.

Dobro strukturiran seminarski rad se treba sastojati od serije poglavlja koje se protežu logički kroz seriju točaka koje se planira obraditi i kao takav ne zahtjeva puno podnaslova jer je čitatelju na prvu jasno o čemu se u svakom poglavlju teksta govori. Poglavlja se sastoje od serije paragrafa i svakom poglavlju rada treba se odrediti naslov. Veličina poglavlja odgovara veličini jedne kartice. U prvom poglavlju student treba razraditi temu seminarskog rada, dok u ostalim poglavljima student navodi argumente koji idu u prilog određenom stajalištu. Sama

struktura seminarskog rada treba biti bazirana na detaljima argumenata. Poglavlja i paragrafi trebaju biti poredani u formi lijevka – od općenitih ka specifičnijim. Glavno pravilo je: jedna ideja – jedan paragraf. Početni dio paragrafa ima dvije glavne funkcije: uvođenje nove ideje za raspravu i definiranje uloge koju paragraf igra u ukupnoj argumentaciji. Ostatak teksta u paragrafu je posvećen elaboriranju i podupiranju centralne ideje. Važno je jasno objasniti zašto određena ideja podupire određeno stajalište. Treba zapamtiti da dobar seminarski rad ne navodi samo činjenice koje idu u prilog stajališta autora, nego također demonstrira zašto su suprotna stajališta netočna.

Seminarski rad nije recitacija činjenica, niti je sažetak činjenica. Analiza treba dominirati razradbom teme. Očekuje se da su reference koje su spomenute u popisu literature kritički pregledane i jasno sažete i analizirane.

Seminarski rad ne može biti prepiska originalnog rada ili preglednog rada. U tom slučaju seminarski rad gubi svoju svrhu i čitatelj može jednostavno pročitati originalni rad. Umjesto toga, u razradbi teme se trebaju istaknuti glavne pretpostavke istraživanja na koje se autor poziva i njihova teorijska podloga, glavne karakteristike istraživanja/modela o kojem se piše, i trebaju se predstaviti glavni rezultati. Iznimno, u slučaju kada je zadatak studenta u seminarskom radu obraditi nastavnu cjelinu, dozvoljeno je citiranje teksta i prepričavanje istog „svojim riječima“. Autor seminarskog rada treba postaviti pitanje jesu li pretpostavke bitne i korisne za rješavanje problema i ima li istraživanje praktičnu primjenu, u koji model se rezultati istraživanja uklapaju i zahvaća li taj model srž problema ili su bitni problemi zanemareni. Autor treba razmisliti o mogućim poboljšanjima i izmjenama modela i istraživanja. Također, korisno je objasniti izraze korištene u originalnim radovima koji nisu poznati široj publici. Potrebno je objasniti zašto je autor originalnog rada postavio određene pretpostavke i jesu li pretpostavke opravdane – tj. analizirati rad. Stoga pretpostavke treba kritički razmotriti, a ne podrazumijevati da su pretpostavke točne samo zato što su objavljene.

Razradba teme se treba sastojati od minimalno tri kartice teksta.

Usmeno izlaganje rada treba trajati 10 minuta. U slučaju kada se seminarski rad piše u grupi, svaki član grupe treba sudjelovati u izradi prezentacije i usmenom izlaganju. Za izlaganje se koristi Microsoft Power Point prezentacija od 10 slajdova maksimalno, ne uključujući naslovni slajd. Microsoft Power Point prezentacija mora obuhvatiti cijeli sadržaj

seminarskog rada, uključujući i literaturu. Na slajdovima trebaju biti kratki i jasni tekstualni navodi. Za vrijeme izlaganja studenti trebaju obratiti pažnju na to da među grupom studenata potiču pitanja i raspravu. Izlaganje treba biti kratko i jezgrovito, neposredno vezano za temu rada. Poželjno je da se tokom izlaganja iznose adekvatni primjeri koji mogu biti preuzeti iz raznih dokumenata ili knjiga. Student treba biti pripremljen za odgovaranje na pitanja koja mogu postavljati ostali studenti i predmetni nastavnik. Prilikom usmenog izlaganja seminarskog rada student ne čita ono što se nalazi u pisanom tekstu, nego svojim riječima izlaže rad.

Zaključak

U zaključku se donosi rezime rada i sumiraju stavovi po sadržajnim cjelinama. Važno je se pridržavati se sljedećih naputaka:

- Kao i uvod treba sadržavati optimalno 1 karticu teksta.
- Zaključak sadrži odgovore na postavljena pitanja u uvodu (kakav je doprinos seminarskog rada, do kakvih se zaključaka i implikacija došlo...)
- U zaključku se ponavljaju najvažnije konstatacije i stavovi iz glavnog dijela rada, vodeći računa da se ne koriste iste formulacije i iste rečenice.
- Zaključak ne smije sadržati tabele, ilustracije i reference.
- Zaključak završava savjetima za buduća istraživanja.

Literatura

Strukturom seminarskog rada predviđen je i primjereni pregled korištene literature. U popisu literature treba navesti pune podatke o svim djelima (znanstveni radovi, knjige, disertacije i neobjavljeni radovi, zbornici, internetski izvori) koja se spominju u referencama. Radovi se navode abecednim redom prema prezimenima autora te kronološkim redom za radove istoga autora te se popis radova ne numerira. Ako se navodi više radova istoga autora, koji imaju istu godinu izdanja, treba ih razlikovati slovima (a, b, c itd.) iza godine izdanja. Literatura se ne numerira u naslovu i ne smije biti centrirana. U slučaju zajedničkoga rada više autora, u popisu literature ne koristi se oblik "i suradnici", nego se navode svi autori. Popis ostalih navoda mora biti usklađen s preporukama Američke psihološke udruge (*American Psychological Association – recentno izdanje*).

Popis literature treba izraditi prema dolje navedenim primjerima:

a) Izvorni znanstveni članci u časopisu

Baron, R. M. i Kenny, D. A. (1986). The Moderator-Mediatorvariable Distinction in Social Psychological Research: Conceptual, Strategic, and Statistical Considerations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 51(6), 1173-1182.

Burić, I. (2008). Uloga emocija u obrazovnom kontekstu - teorija kontrole i vrijednosti. *Suvremena psihologija* 11(1), 77-92.

Buss, D. M. i Schmitt, D. (1993). Sexual Strategies Theory: An Evolutionary Perspective on Human Mating. *Psychological Review*, 100, 204-232.

Dakle, piše se:

Prezime autora, inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. Naslov rada. *Naslov časopisa*, *volumen časopisa*, stranice.

b) Knjige

Grgin, T. (2001). *Školsko ocjenjivanje*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Petz, B., Kolesarić, V. i Ivanec, D. (2012). *Petzova statistika*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Sorić, I. (2014). *Samoregulacija učenja*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Dakle, piše se:

Prezime (na) autora, inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. *Naslov knjige*. Mjesto izdavanja: Ime izdavača.

c) Doktorske disertacije, magisteriji, diplomski radovi

Hoffmann, J. (2013). *Neke psihofiziološke reakcije na stresni zadatak kod osoba s posttraumatskim stresnim poremećajem*. Neobjavljeni diplomski rad. Mostar: Studij psihologije Filozofskog fakulteta u Mostaru.

Reić Ercegovac, I. (2010). *Subjektivna dobrobit tijekom tranzicije u roditeljstvo*. Neobjavljena doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Dakle, piše se:

Prezime autora, inicijal imena, u zagradi godina obrane. *Naslov rada*. Mjesto i institucija obrane. Ukoliko rad nije objavljen, potrebno je napisati i: Neobjavljeni doktorski/magistarski/diplomski rad.

d) Radovi u zbornicima, uređivanim knjigama

Penezić, Z. (2002). Skala zadovoljstva životom. U K. Lacković-Grgin, A. Proroković, V. Čubela i Z. Penezić (ur.), *Zbirka psihologijskih skala i upitnika*, Svezak 1 (str. 20-32). Zadar: Sveučilište u Zadru.

Sprecher, S. i Cate, R. M. (2004). Sexual satisfaction and Sexual expresion as predictors of relationship satisfaction and stabilty. U J. H. Harvey, A. Wenzel i S. Sprecher (ur.), *The handbook of sexuality in close relationships* (str. 235-256). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Dakle, piše se:

Prezime autora, inicijali imena, u zagradi godina izdavanja. Naslov članka ili poglavlja u knjizi. Urednik ili urednici, ukoliko postoje (ur.), *naslov knjige ili zbornika*, stranice teksta koji se citira. Mjesto izdavanja: izdavač.

e) Tekst na mrežnim stranicama

Pri navođenju podataka koji se nalaze ili se mogu naći putem Interneta potrebno je dati što precizniju informaciju kako o samom tekstu, tako i o adresi na kojoj se može naći.

Šverko, B. (2000). *Vodič kroz zanimanja - elektroničko izdanje: prilozi vrednovanju profesionalnog usmjeravanja putem Interneta*.

Preuzeto s <http://knjiznice.ffzg.hr/info.html#psiho>.

Dakle, piše se:

Prezime autora (ovdje urednika), inicijal imena, u zagradi godina izdavanja. *Naslov teksta*.

Internetska adresa na kojoj se tekst može pronaći (što preciznija). Ako se neki tekst ne veže uz autora, potrebno je navesti što precizniju adresu.

f) Izgled popisa referenci

Ukoliko je referenca duža od jednoga retka, tekst se u ostalim redovima uvlači (opcija *viseće (hang)* u Wordu) za 1 cm. Prored unutar pojedine reference je 1, a između referenci treba ostaviti razmak.

Npr.

Graham, J. M. (2011). Measuring love in romantic relationships: A meta-analysis. *Journal of Social and Personal Relationships*, 28(6), 748–771.

Hattie, J. i Timperley, H. (2007). The Power of Feedback. *Review Of Educational Research*, 77 (1), 81-104

Pinel, J. (2001). *Biološka psihologija*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Reić Ercegovac, I. (2010). *Subjektivna dobrobit tijekom tranzicije u roditeljstvo*. Neobjavljena doktorska disertacija. Zagreb: Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Kada se navode ili komentiraju rezultati nekih prethodnih istraživanja koje su objavili drugi autori, obvezno je navesti o kojim se istraživačima radi, kao i godinu objave rezultata. Evo nekoliko primjera:

Petz (2007) navodi kako je rad s proporcijama koristan kod računanja standardne pogreške proporcijama.

Sesar (2011) ističe kako je vršnjačko nasilje složen fenomen moderiran ne samo osobnim karakteristikama pojedinca nego i odgojnim postupcima unutar obitelji, kao i situacijskim čimbenicima kao što su učestalost i vrste nasilja.

Čarapina (2012) je dobila rezultat koji pokazuje da efikasnost ispitanica opada u funkciji povećanja težine zadatka, te je veća u folikularnoj fazi menstrualnog ciklusa.

Kako je pokazano u većem broju istraživanja odnosa petfaktorskih dimenzija ličnosti i školskog uspjeha, savjesnost je najbolji prediktor postignuća u školskom kontekstu (Conrad, 2006; Larsen i Buss, 2008; Wagerman i Funder, 2007).

Najčešće navođena razlika između kratkoročnog i dugoročnog pamćenja je način kodiranja, no većina autora se slaže da je ta razlika preslab argument za razlikovanje kratkoročnog i dugoročnog pamćenja (Zarevski, 1997).

Dio autora govori o stilovima ljubavi (Hendrick i Hendrick, 1986; 1987)...

Prezime(na) autora mogu se navesti na početku, u sredini ili na kraju rečenice, ovisno o preferiranome stilu izražavanja. Ukoliko se autor(i) navode u sredini ili na kraju rečenice, tada se i prezime(na) i godina stavljaju u zagradu. Ako autori imaju isto prezime, onda se dodaje i inicijal imena, npr. (*Bujas, R. 1935; Bujas, Z. 1978*).

Ukoliko se iz nekoga objavljenog izvora doslovno prepisuje dio teksta (citat), onda taj citat treba staviti u navodnike i napisati na kojoj stranici izvornika se nalazi. Npr.:

„S obzirom na razinu i kompleksnost promjena u obrazovnim sustavima i današnjem društvu uopće, jasno je da se razvoj samoregulacije učenja nameće kao jedan od primarnih edukacijskih ciljeva“ (Sorić, 2014; str. 22). Kada se navodi istraživanje koje nije pronađeno u originalu, već posredno iz neke druge publikacije, treba navesti ime autora koji je prvi naveo neke rezultate, a zatim i autora u čijoj je publikaciji ta informacija pronađena. Npr.:

Bandura (1997; prema Sorić, 2014) navodi kako se samoefikasnost odnosi na uvjerenje pojedinca da je sposoban izvesti određene akcije potrebne za postizanje specifičnog cilja.

U ovome slučaju na kraju popisa korištenih referenci na kraju rada navodi se posredna publikacija (Sorić, 2014).

Kad se želi specifičnije naglasiti neku informaciju, npr. stranicu na kojoj je pronađena, ta se informacija može navesti (u prethodnome primjeru: prema Sorić, 2014, str. 179, ili spomenuti poglavlje).

Ako se u tekstu spominje istraživanje većega broja autora (do 5), kod prvoga navođenja treba napisati prezimena svih autora, a u sljedećim navođenjima samo prvoga autora te dodatak *i sur.* Ako ima više od pet autora, tada se i pri prvome, a i pri kasnijim navođenjima navodi samo prezime prvoga autora te *i sur.*

Stupinsky i sur. (2007) su pokazali pozitivnu (iako malu) povezanost samopoštovanja i školskog uspjeha.

Napomena: svako spominjanje autora u tekstu mora biti praćeno i navođenjem u popisu referenci na kraju teksta, odnosno sve reference s popisa moraju biti spomenute i u tekstu!

Prilozi

Ako je potrebno, u zadnjoj sastavnici seminarskog rada mogu biti prikazi obrada rezultata i/ili popis ilustracija. Izgled priloga treba uskladiti s preporukama Američke psihološke udruge (*American Psychological Association – recentno izdanje*). Prilozi nisu obavezan dio seminarskog rada, svrha im je obogaćivanje sadržaja. Prilozi se numeriraju po redoslijedu pojavljivanja i moraju biti naslovljeni na sljedeći način: Prilog 1. – *naziv priloga*.

V. Tehničke upute za izradu seminarskog rada

Osim što treba sadržavati sve ranije navedene elemente (osim priloga), seminarski rad treba udovoljiti i sljedećim zahtjevima:

a) Rad treba biti izrađen na računalu:

- slovima *Times New Roman C*, veličina fonta 12
- gornja i lijeva margina 3,5cm, donja i desna margina 2,5 cm - prored 1,5, obostrano poravnanje

b) Rad treba imati meki uvez

c) Minimalna dužina seminarskog rada je 7 poglavlja teksta (bez slikovnih prikaza, popisa priloga i popisa literature), a maksimalna 16 poglavlja teksta. Unutar zadanih parametara predmetni nastavnik ima pravo odrediti dužinu seminarskog rada za svoj kolegij. Jedno poglavlje teksta iznosi maksimalno 1800 znakova (s razmacima) ili prosječno 30 redova sa 60 znakova u retku, odnosno oko 300 riječi. Poglavlje sadrži minimalno 600 znakova (s razmacima).

VI. Dodatne tehničke upute za izradu seminarskog rada

Uz gore navedene odredbe, tekst rada potrebno je formatirati na sljedeći način:

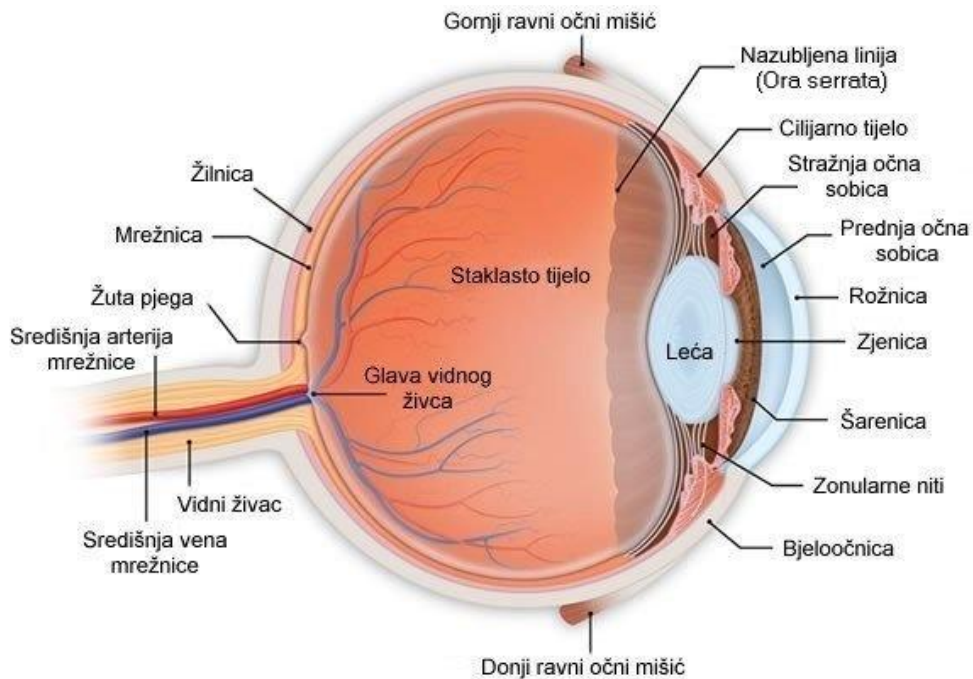
- Stranice numerirati arapskim brojkama u donjem desnom kutu
- Naslovnu stranicu i stranice sa sadržajem ne numerirati
- Tekst pisati s obostranim poravnanjem
- Prvi red svakoga odlomka uvući za 1,25 cm
- Naslove poglavlja i potpoglavlja pisati podebljanim slovima (bold)

- Za sve dijelove teksta koji se žele istaknuti koristiti ukošena slova (italik)
- Eventualne fusnote pisati na dnu stranice; pismo (font) veličine 10, prored jednostruk.
- Nakon paragrafa stavljati razmak, a ne ostavljati prazan red
- Pravopisne znakove kao što su točka, upitnik, uskličnik, zarez, dvotočka (:), točka, zarez, zatvorena zagrada, navodnici na kraju navoda, znak za postotak, pisati zajedno s riječju iza koje slijede (između tih znakova i riječi ne stavlja se razmak),
- Znakove kao što navodnici na početku navoda i otvorena zagrada pisati zajedno s riječju ispred koje se nalaze (između tih znakova i riječi također se ne ostavlja razmak),
- Ako iza neke riječi dolazi navod teksta u zagradi, između te riječi i početka zagrade stavlja se razmak.
- Znak i (&) piše se odvojeno od riječi između kojih stoji, trotočje (...) se piše zajedno s riječju kojoj prethodi, a odvojeno od riječi ispred koje se nalazi, crtica se piše zajedno s riječima između kojih stoji ako se radi o složenici (npr. tehno-ekonomski), a odvojeno ako se koristi u neku drugu svrhu.

Navođenje ilustracija u tekstu

- a) Slike trebaju imati redni broj i naslov te po potrebi i legendu. Svaka slika mora biti sama za sebe jasna i pregledna.
- b) Redni broj i naslov slike nalazi se ispod slike.
- c) Slika se u tekstu navodi preko rednoga broja slike (npr. vidi sliku 1)
- d) Tekst *Slika i pripadajući redni broj* treba biti u *italiku*. Nakon rednoga broja dolazi točka (vidi primjer ispod). Naslov slike piše se kurentom, ne *italikom*. Prored teksta u naslovu slike je 1 (ne 1,5 kao u ostalome tekstu). Veličina slova teksta je 11 (ne 12 kao u ostalome tekstu).
- e) Slika treba biti centrirana na stranici.
- f) Nužno je navesti izvor iz kojeg je slika preuzeta. Kao izvor za ilustraciju s interneta treba navesti URL web stranice koja sadrži sliku, a ne URL koji vodi na samu sliku. Dobar izvor za sliku iz knjige je navođenje svih informacija o knjizi (autor, naslov, ISBN broj, broj(evi) stranice, datum *copyrighta*, informacije o izdavaču), a ne samo naslov i autor te URL stranice s koje je slika iz knjige preuzeta zato što ona mora biti dostupna u elektroničkom obliku.

Primjer grafičkoga prikaza organiziranoga prema gornjim naputcima

Slika 1. Prikaz glavnih dijelova ljudskog oka

Ako seminar sadrži tablice s rezultatima, grafičke prikaze ili ako se u tekstu navode statistički simboli ili statističke vrijednosti sve treba biti usklađeno s preporukama Američke psihološke udruge (*American Psychological Association – recentno izdanje*).

VII. Kriteriji za ocjenjivanje pismenog dijela seminarskog rada

Pismeni dio seminarskog rada se ocjenjuje na sljedeći način:

Ocjenjuje se:		Ostvareni broj bodova	Maksimalni broj bodova
Naslovna stranica	Je li naslovna stranica u skladu s pravilima		1
	Naslovna stranica – ukupan broj bodova		1
Sažetak	Je li navedeni osnovni dijelovi rada (glavno pitanje, odgovor na glavno pitanje i glavni zaključci)		3
	Je li korištena različita formulacija rečenica		1
	Je li opseg sažetka odgovarajući		1
	Opći dojam (originalnost, jasnoća, samostalnost)		3
	Sažetak – ukupan broj bodova		8
Sadržaj	Je li struktura sadržaja adekvatna		1
	Je li jasno definirani naslovi i podnaslovi		1
	Je li stranice teksta ispravno označene		1
	Sadržaj – ukupan broj bodova		3
Uvod	Je li adekvatno postavljeno glavno pitanje		1
	Je li opisano s kojih aspekata je tema proučavana		1
	Je li navedeno na što je stavljen glavni fokus		1
	Je li navedeno kako se namjerava odgovoriti na glavno pitanje		1
	Je li opseg uvoda adekvatan		1
	Opći dojam (originalnost, jasnoća, samostalnost)		3
	Uvod – ukupan broj bodova		8
	Ukupan broj bodova stečen na osnovu kriterija za ocjenjivanje kvalitete argumenta		50
Razradba teme	Sadrži li razradba teme adekvatno početno poglavlje		2
	Relevantnost referenci		3
	Je li opseg razradbe teme adekvatan		2
	Opći dojam (originalnost, jasnoća, samostalnost)		3
	Razradba teme – ukupan broj bodova		60
Zaključak	Sadrži li zaključak odgovor na postavljeno pitanje		1
	Je li navedene glavne konstatacije i stavovi iz glavnog dijela rada		1
	Je li korištene različite formulacije rečenice		1
	Završava li zaključak savjetima za buduća istraživanja		1
	Je li opseg zaključka adekvatan		1
	Opći dojam (originalnost, jasnoća, samostalnost)		3
	Zaključak – ukupan broj bodova		8
Literatura	Ispravno navođenje literature (3 boda - sva literatura je ispravno navedena, 2 boda – većina literature je ispravno navedena, 1 bod – većina literature nije ispravno navedena, 0 bodova – seminarski rad ne sadrži popis literature)		3
	Ispravno navođenje referenci		1
	Ispravno citiranje u tekstu		1
	Literatura – ukupan broj bodova		5
Struktura rada	Je li korišten adekvatan font i prored, jesu li margine i poravnaje adekvatni?		1
	Sadrži li rad sve osnovne elemente?		1
	Je li rad napisan hrvatskim standardnim jezikom?		3

Je li početak svakog odlomka uvučen?	1
Jesu li razmaci u tekstu ispravno raspoređeni?	1
Ispravno imenovanje ilustracija	1
Struktura rada – ukupan broj bodova	8
Ukupan broj bodova:	101

Student treba ostvariti minimalno 55 bodova da bi pisana verzija seminarskog rada bila pozitivno ocijenjena. Ako student ima manje od 55 bodova treba napisati cijeli rad ponovno. U slučaju da i drugi put, kada ponovno piše cijeli rad, student nema zadovoljavajući broj bodova, treba dobiti još jednu novu temu seminarskog rada. Do zadnjeg termina održavanja seminara, student treba poslati oba rada. Ako u jednom ili u oba rada student ne ostvari zadovoljavajući broj bodova, gubi pravo na potpis i ne može izići na ispit u tekućoj akademskoj godini. Kriteriji za dodjeljivanje ocjena su sljedeći:

A	= 91 - 100 bodova	5 (izvrstan)
B	= 79 - 90 bodova	4 (vrlo dobar)
C/D	= 67 - 78 bodova	3 (dobar)
E	= 55 - 66 bodova	2 (dovoljan)

VIII. Kriteriji za ocjenjivanje pismenog dijela seminarskog rada

Sastavni dio ocjene seminarskog rada je i njegovo izlaganje/usmena prezentacija. Studenti seminarski rad prezentiraju u terminima seminarske nastave. Prilikom prezentacije rada, ocjenjuje se više elemenata koji će biti opisani u Kriterijima za ocjenjivanje izlaganja seminarskog rada.

Izlaganje seminarskog rada se ocjenjuje na sljedeći način:

KRITERIJI	Ostvareni broj bodova	Maksimalni broj bodova
Forma i sadržaj seminarskog rada u prezentaciji		
Odgovarajuća količina teksta u prezentaciji		1
Jasna struktura teme, logičnost slijeda		1
Popratni sadržaj prezentacije		1
Usmeno izlaganje seminarskog rada		
Jezik izlaganja, jasnoća i odgovarajuća terminologija		2
Izlaganje bez oslanjanja na pisani tekst		3
Aдекватno trajanje usmenog izlaganja		2
Razumijevanje materije		3
Poticanje komunikacije i interaktivno izlaganje		2
KONAČAN BROJ BODOVA		15

Studij psihologije Sveučilišta u Mostaru

Kriteriji za dodjeljivanje ocjena su sljedeći:

A	= 14-15 bodova	5 (izvrstan)
B	= 12-13 bodova	4 (vrlo dobar)
C/D	= 10-11 bodova	3 (dobar)
E	= 8-9 bodova	2 (dovoljan)

Nakon zasebnog ocjenjivanja pisane i usmene verzije seminarskog rada, formira se konačna ocjena prema sljedećim kriterijima:

A	= 113-116 bodova	5 (izvrstan)
B	= 110-112 bodova	4 (vrlo dobar)
C/D	= 107-109 bodova	3 (dobar)
E	= 106-108 bodova	2 (dovoljan)

IX. Prilog

Prvu stranicu treba oblikovati na sljedeći način:

SVEUČILIŠTE U MOSTARU
FILOZOFSKI FAKULTET
STUDIJ PSIHOLOGIJE
(centrirano, veličina 14)

RETROSPEKTIVNA PROCJENA TRAJANJA VREMENSKIH
INTERVALA

(centrirano, velikim tiskanim slovima, podebljano, veličina 16)

Seminarski rad

(centrirano, veličina 14)

Ime i prezime studenta (lijevo poravnanje, veličina 14)

Mentor: titula, ime i prezime (lijevo poravnanje, veličina 14)

(primjeri znanstvenih i nastavnih titula: doc. dr. sc.; prof. dr. sc.)

MOSTAR, mjesec i godina obrane seminarskoga rada
(centrirano, veličina 14)